

L-Eżami Annwali tal-Iskola Primarja 2010

It-Taqsima tal-Assessjar Edukattiv – Id-Direttorat għal Kwalità u Standards fl-Edukazzjoni

Is-Sitt Sena

Il-Malti (Il-Fehim mis-Smigh)

Il-Hin: 20 minuta

Il-Karta tal-Għalliema

Gwida għat-Tmexxija tal-Eżami tal-Fehim mis-Smigh

Ir-Rizorsi:

1. It-test li jinqara.
2. Il-karta tal-mistoqsijiet.
3. Riga u lapas.

Jitqassmu l-karti bil-mistoqsijiet u t-tfal jintalbu jiktbu isimhom, kunjomhom u l-isem tal-klassi.

L-għalliema jghidu lill-istudenti li:

1	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Il-karta għandha tinżamm wiċċha 'l isfel. ▪ Ser tinqralhom l-istorja <i>Id-Dar Tieghi</i>. ▪ Għandhom jisimghu b'attenzjoni waqt dan l-ewwel qari. ▪ Ma jwieġbu xejn u ma jiktbu xejn waqt dan il-qari. 	3 minuti
2	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Jaqilbu l-karta bil-mistoqsijiet wiċċha 'l fuq. ▪ L-għalliema jaqrawhom għal darba l-mistoqsijiet waqt li t-tfal jaqrawhom f'qalbhom imma ma jiktbu xejn. 	3 minuti
3	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Jaqilbu l-karta tal-mistoqsijiet wiċċha 'l isfel u jisimghu t-tieni qari tas-silta. ▪ Ma jwieġbu xejn u ma jiktbu xejn waqt dan it-tieni qari. 	3 minuti
4	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Għandhom jerġgħu jaqilbu l-karta wiċċha 'l fuq. ▪ Għandhom iwieġbu billi jagħmlu sing taht it-twegiba t-tajba. ▪ Jimmarkaw waħda biss għal kull mistoqsija. 	5 minuti
5	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ser jinqralhom it-test għat-tielet darba. ▪ Jistgħu jkomplu xi mistoqsijiet li hallew barra waqt dan it-tielet qari. 	3 minuti
6	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Jiċċekkjaw it-twegibiet, ikomplu dawk li m'għamlux u jkunu ċerti li mmarkaw waħda bhala twegiba. 	3 minuti

Id-Dar Tieghi

L-Ewwel Parti

1. Ghaziza Marija, jien Samwel u qed niktiblek din l-*email* biex inkellmek fuq id-dar tieghi ta' Wied il-Ghajj!
2. Ili dawn l-ahhar hames snin noqghod fiha, ghax qabel kont noqghod f'dar kollha tarag Haz-Zabbar. Emminni meta nghidlek li d-dar li nghix fiha llum ma nibdilha ma' ebda dar ohra.
3. Din id-dar fiha isfel biss. Ghandha tliet kmamar tas-sodda, kcina, salott u kamra tal-banju. Veru li mhijiex kbira hafna, imma fuq barra ghandha terazzin sabih, kbir u arjuz. Ikun fih ghaxxa fl-iljieli sajfin ghad-dawl tal-qamar! Il-gost tieghi meta naghmlu xi barbikju u jigu wkoll il-kuġini u n-nanniet.
4. Mit-terazzin nista' nara x-xemx tielgha kull filghodu. Ilbieraħ sirt naf li meta x-xemx titla' nghidulu *żerniq*. Imma biex nara ż-żerniq inkun irrid inbakkar u nqum qabel kulhadd.
5. Kont taf li meta x-xemx tkun tielgha tkun qisha laringa hamranija? Dak il-hin il-karozzi jkunu ftit u tara biss xi nies ghaddejjin max-xatt, min jimxi u min jigri.

It-Tieni Parti

6. Insejt nghidlek li hdejn id-dar tieghi hemm il-bandli. Fix-xitwa wara l-iskola nhobb l-ewwel inlesti l-*homework* li jkoli, u mbaghad nohrog nilghab ftit il-bandli, u niltaqa' mal-hbieb li jghixu f'dawn l-inhawi.
7. L-iktar li toghgobni d-dar tieghi fix-xitwa. Minhabba li t-temp ikun kiesah, id-dar tkun miksija bit-tapiti, u t-twieqi jkunu mgrottija b'purtieri hoxnin. Gieli tant ikunu msahhnin li ninsew li nkunu fix-xitwa.
8. Meta jkun il-maltemp noqghod wara t-tieqa tal-kamra ta' barra, li taghti għall-baħar, u noqghod inħares lejn il-mewg jahbat għall-blat donnu jrid jibilghu. Nibda nistaqsi lili nnifsi, imma dan huwa l-istess baħar li nara fis-sajf?
9. Ghax tajjeb tkun taf li jien inhobbu hafna l-baħar. Ir-riha tieghu tiftahli l-aptit! Kemm niehu pjaċir meta tkun xi ġurnata xemxija, jigu l-hbieb tieghi, u jghinuni ninzel bis-siggu tar-roti hdejn il-baħar u hemm noqoghdu nieklu l-hobz biz-zejt, bit-tadam u l-kappar. Jinzlinna għasel!

L-Eżami Annwali tal-Iskola Primarja 2010

It-Taqsima tal-Assessjar Edukattiv – Id-Direttorat għal Kwalità u Standards fl-Edukazzjoni

Is-Sitt Sena

Il-Malti (Il-Fehim mis-Smigh)

Il-Hin: 20 minuta

Isem u kunjom: _____

Il-klassi: _____

IL-MARKA

15

Taqlibx din il-pagna qabel ma jghidulek l-ghalliema.

Id-Dar Tieghi

Immarka ✓ fil-kaxxa t-tajba:

L-Ewwel Parti

1.	Min qiegħed jikteb l- <i>email</i> ?	Marija
		Marjo
		Samwel
		Sandra
2.	L- <i>email</i> inkitbet lil	Marija
		Marjo
		Samwel
		Sandra
3.	Fejn qed joqgħod bħalissa Samwel?	Haż-Żabbar
		Haż-Żebbuġ
		Wied il-Għajn
		Wied il-Buni
4.	Id-dar li jgħix fiha Samwel għandha	isfel biss
		żewġ sulari
		tliet sulari
		erba' sulari
5.	Id-dar ta' Samwel fiha wkoll	kantina
		terazzin
		bejt
		garaxx
6.	Il-gost ta' Samwel hu meta jagħmlu barbikju u jiġu	l-ħbieb u l-kuġini
		z-zijiet u n-nanniet
		l-kuġini u n-nanniet
		z-zijiet u l-kuġini
7.	Samwel tgħallem li meta tkun tielgħa x-xemx ngħidulu	nżul ix-xemx
		l-għabex
		t-tbexbix
		ż-żerniq
8.	Meta jkun għadu bilkemm sebaħ ikun hemm	ftit karozzi
		ħafna karozzi
		ħafna klieb
		ftit klieb

It-Tieni Parti

9.	Hdejn id-dar ta' Samwel hemm	il-ġnien
		il-bandli
		restorant
		il-knisja
10.	L-iktar li toġġbu d-dar lil Samwel huwa	fir-rebbiegħa
		fis-sajf
		fil-ħarifa
		fix-xitwa
11.	Meta jkun il-maltemp, Samwel joqġhod	jara t-televixin
		iħares lejn il-baħar
		jaqra l-gazzetta
		jilgħab hdejn il-bandli
12.	Il-mewġ donnu jibla' l-blat meta	jkun bnazzi
		t-temp ikun imsahħab
		jkun il-maltemp
		mmur nilgħab
13.	Il-pjaċir ta' Samwel f'xi ġurnata xemxija hu li	jmur għand il-kuġini
		jintefa' jara t-televixin
		jinzel hdejn il-baħar
		jmur sal-Buskett
14.	Samwel jinzel hdejn il-baħar	fuq ir-rota
		bil-krozzi
		bil-karozza
		fuq is-siġġu tar-roti
15.	Il-ħobż biż-żejt jinżlilna għasel, jiġifieri	jkollna l-għasel mal-ħobż
		niehdu f'it ħobż u f'it għasel
		nieklu xi qagħqa tal-għasel
		l-ħobż ikun tajjeb hafna

- Tmiem il-Karta -

L-Eżami Annwali tal-Iskola Primarja 2010

It-Taqsima tal-Assessjar Edukattiv – Id-Direttorat ghal Kwalità u Standards fl-Edukazzjoni

Is-Sitt Sena

Il-Malti (Il-Kitba)

Il-Hin: Siegħa u Nofs

L-isem u l-kunjom: _____ Il-klassi: _____

Il-Marki	Il-Fehim mis-Smigh	Il-Kitba	IT-TOTAL
	15	85	100

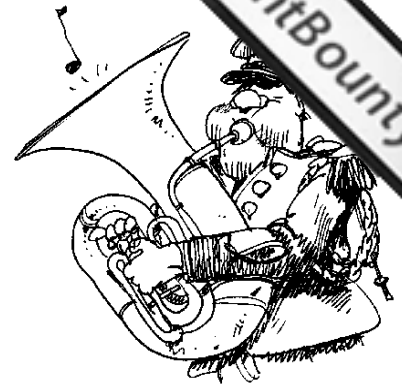
Rimarki speċjali mill-ghalliema:

Għall-istudenti

Aqraw sew dan li ġej:

- Iktbu l-isem u l-kunjom u l-isem tal-klassi.
- Qabel tikteb it-tweġiba, ifhem sewwa l-mistoqsija.
- Jekk ma tkunx taf tagħti xi tweġiba, halliha vojta u kompli l-oħrajn, imbagħad erga' ppruvaha fl-ahhar.
- Jekk tieħu zball, ingassah pulit u erga' ikteb.
- Meta tlesti, irreveđi l-karta kollha mill-bidu biex tirrangja xi zbalji li jista' jkollok u timla dak li hallejt barra.

Aqra sew is-silta **Il-Festi tal-Maltin fis-Sajf**

Jghidu li f'Malta s-sajf jigi għal żewġ raġunijiet: għall-baħar u għall-festi. Ghalkemm jitgawda l-aktar fis-sajf, il-baħar ikun magħna s-sena kollha u wiehed jista' jitpaxxa bis-sbuhija tiegħu anki fix-xitwa. Madankollu l-festi Maltin jitgawdew l-aktar fis-sajf. **(par. 1)**

Dari l-festi kienu importanti aktar mil-lum? Fi żmien in-nanniet tagħna, u aktar qabel, f'Malta ma kienx hawn fejn tmur tiddeverti. Għalhekk, għal hafna, il-festa tar-raħal kienet wahda mill-ftit okkażjonijiet ta' serħan mir-rutina iebsa ta' kuljum. **(par. 2)**

Illum il-Maltin tgħallmu jgawdu b'modi differenti. Għal min irid, kull ġurnata tista' tfisser festa. Il-postijiet li fihom tista' tixxala huma hafna madwar Malta u Għawdex. **(par. 3)**

Il-festi għadhom jattiraw eluf ta' nies kull sena. Tiskanta kemm hawn diletanti li jgħaddu s-sajf iduru minn raħal għal iehor biex igawdu l-festi kollha li jigu ċċelebrati. It-temperaturi shan tal-Mediterran jippermettu lill-Maltin joħorġu barra u jieħdu pjaċir igawdu l-kumpanija ta' xulxin. **(par. 4)**

Għall-Maltin il-festi huma speċjali u differenti mill-ħruġ tas-soltu. Tinduna li tkun gejjja xi festa f'xi raħal għax il-preparazzjoni tibda minn ġimgħat qabel. Barra l-armar fit-toroq, tara nies ibajdu l-faċċati tad-djar, jiżbghu l-gallariji tal-injam u jtellgħu l-isbaħ bnadar fuq il-bjut. Għall-Maltin il-festa tfisser ukoll żjarat mill-ħbieb u l-familjari. **(par. 5)**

Waqf il-festa ssib nies jippassiġġaw minn naħa għal oħra tar-raħal, oħrajn joqogħdu jtkellmu ma' dik u mal-oħra, u oħrajn jerħulha għal wara l-banda, jew inkella wara l-vara. Ikun hemm min joqgħod jitpaxxa bil-logħob tan-nar, u ssib min jintilef iżur il-knisja armata. Xi talba lill-patrun jew il-patruna tar-raħal ma tonqosx. **(par. 6)**

Izda kif jista' jkun li l-Maltin imorru jiddevertu u ma jiklux? Mela viva l-ġelati ta' kull toġhma, l-imqaret, il-konfettura u, fuq kollox, il-qubbajt! Donnu dan ma kienx biżżejjed għax illum insibu wkoll dawg tal-*hot dogs*, tal-*hamburgers*, u taċ-ċips. **(par. 7)**

A. Aqra, ifhem u wieġeb il-mistoqsijiet. Ikteb sentenzi b'Malti tajjeb.

1. Agħti raġuni **wahda** ghala, skont il-Maltin, jiġi s-sajf. (par. 1)

(marka)

2. Agħzel it-tweġiba t-tajba billi timmarka ✓ fil-kaxxa t-tajba. (par. 1)

a. Nitpaxxew bis-sbuħija tal-baħar fix-xitwa wkoll.

b. Nitpaxxew bis-sbuħija tal-baħar fis-sajf biss.

(marka)

3. Ghaliex fi żmien in-nanniet tagħna l-festa tar-raħal kienet tkun wahda mill-ftit okkażjonijiet ta' serhan? (par. 2)

(marka)

4. Kemm qegħdin jattiraw nies il-festi llum? (par. 4)

(marka)

5. Ghaliex il-Maltin iħobbu joħorġu u jgawdu l-kumpanija ta' xulxin? (par. 4)

(marka)

6. Semmi **wahda** mill-affarijiet li biha tinduna li tkun ġejja xi festa. (par. 5)

(marka)

7. Xi tfisser ukoll il-festa għall-Maltin? (par. 5)

(marka)

8. Semmi żewġ hlewwiet li jieklu l-Maltin fil-festi. (par. 7)

a. _____ b. _____

(2 marki)

9. Immarka ✓ fil-kaxxa biex tgħid jekk il-logħob tan-nar għandux jinqata' mill-festi tagħna.

Iva

Le

Agħti **tliet** raġunijiet ghaliex taħseb hekk.

a. _____

b. _____

c. _____

(3 marki)

10. Mis-silta *Il-Festi Maltin fis-Sajf* sib il-kelma li tfisser:

- a. fl-antik (**par.2**) _____
- b. jum (**par. 3**) _____
- ċ. tistaghgeb (**par. 4**) _____
- d. jimxu (**par. 6**) _____
- e. jieħdu pjaċir (**par. 7**) _____

(5 marki)

11. Għal min qed tirreferi l-parti tal-kelma miktuba b'sing taħtha?

- a. Il-festi għadhom jattiraw eluf ta' nies kull sena. (**par. 4**)

Il-parti tal-kelma hom qed tirreferi għall-_____.

- b. Ghalkemm jitgawda l-aktar fis-sajf, il-baħar ikun magħna s-sena kollha u wiehed jista' jitpaxxa bis-sbuhija tiegħu anki fix-xitwa. (**par. 1**)

Il-parti tal-kelma u qed tirreferi għall-_____.

- ċ. Jgħidu li f'Malta s-sajf jiġi għal żewġ raġunijiet. (**par.1**)

Il-parti tal-kelma u qed tirreferi għall-_____.

(3 marki)

12. Hożż sing taht il-kelma li ma taqbilx mal-oħrajn f'kull linja. Żomm f'moħħok il-festi.

L-ewwel waħda hija lesta.

a.	pavaljuni	bandalori	festuni	arbli	<u>imqass</u>
b.	gigġifogu	banda	sigar	vara	murtali
ċ.	trumbun	klarinet	katuba	kurunetta	pjanu
d.	koppla	damask	artal	sufan	niċċa
e.	Birikirkara	Hal Lija	Hal Ghaxaq	il-Mellieħa	il-Buskett
f.	brodu	<i>hamburgers</i>	<i>hot dogs</i>	pizza	ċips

(5 marki)

B. Qabel l-espressjoni li qiegħda mmarkata b'sing taħtha f'kolonna A mat-taliha f'kolonna B.

L-ewwel waħda hija lesta.

A		B	
a	Rita għadha kemm griet ġirja twila. Issa għandha wiċċha aħmar <u>nar</u> .		irqiqa ħafna
b	Trid toqgħod attent minn Marjo ghax dak <u>bahri tal-bnazzi</u> .		raqad
ċ	Bis-šhana tas-sajf, l-ghelieqi <u>niexfa qoxqox</u> .	a	ħafna
d	Roberta mhu qed tiekol xejn u saret <u>ghadma u ġilda</u> .		kif jara xi diffikultà, jħrab
e	Iz-ziju Toni ntefa' fuq il-pultruna u <u>marret ghajnu bih</u> .		sabiha u tajba ħafna
f	Iz-zija Salvina għadha kemm xtrat karozza <u>tal-ġenn</u> .		aħbar li hasdet lil kulhadd ghax mhux mistennija
g	L-aħbar li l-qattus tan-nanna tajritu karozza laqtitna bħal <u>sajjetta fil-bnazzi</u> .		neqsin ħafna mill-ilma

(6 marki)

Ċ. Ikteb il-kelma skont l-gherq.**L-ewwel wahda lesta.**

Sandro **wasal** (w-s-l) ilbieraħ mill-Italja. Malli ġie d-dar kulhadd _____ (f-r-h) bih għax kien ilu barra għal dawn l-aħħar xahrejn. Kif Sandro qabad _____ (f-t-h) il-bagalja beda jdoqqlu l-*mobile*. Ohtu ż-żgħira ma kellhiex sabar tistenna u mill-ewwel bdiet _____ (h-r-ġ) ir-rigali mill-bagalja. Sandro qalbu tajba u f'kulhadd _____ (h-s-b). Kemm hadet pjaċir ohtu xhin rat li lilha xtralha pupa li taf _____ (k-l-m).

(5 marki)**D. Ikteb in-numri fi kliem.****L-ewwel wahda lesta.**

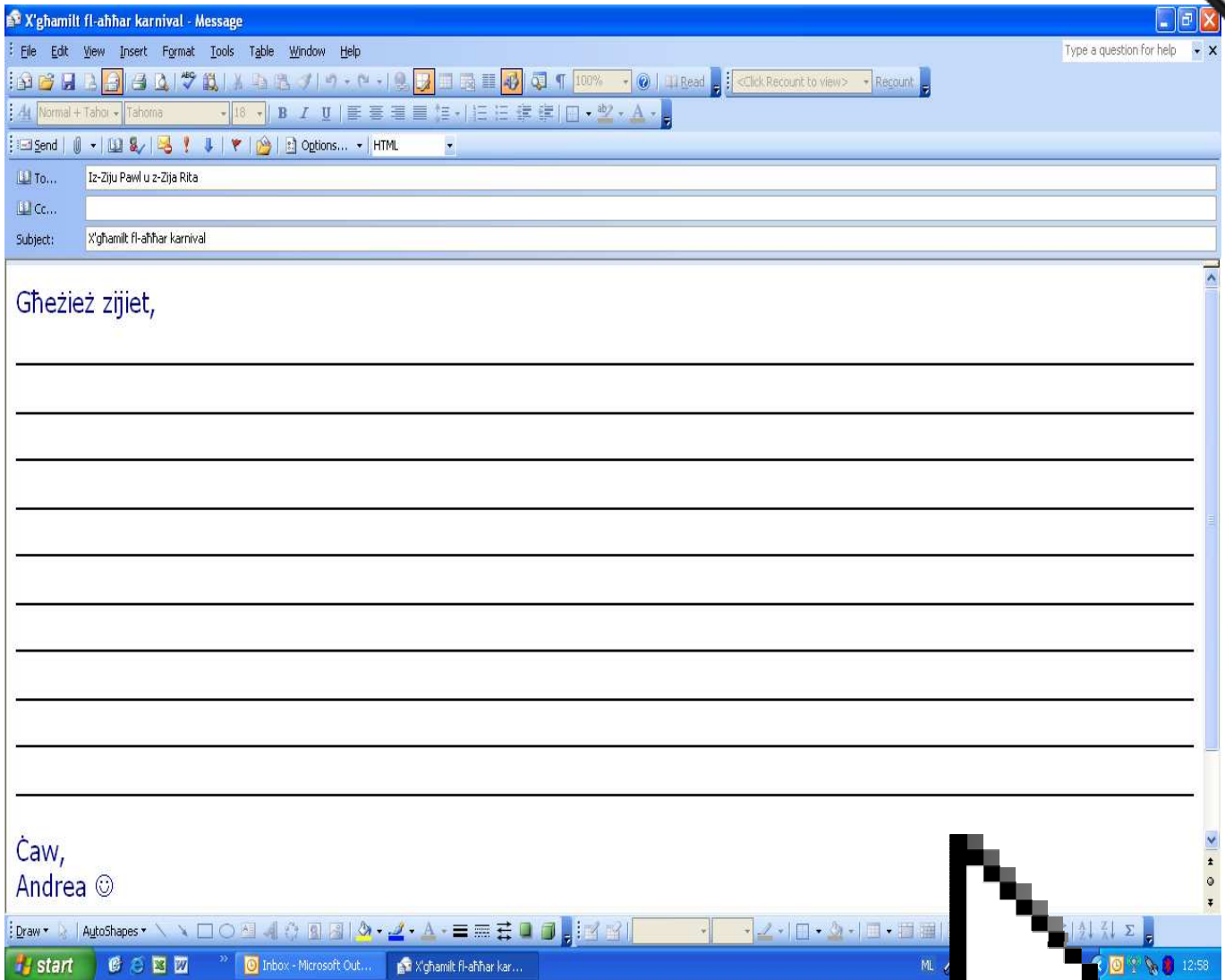
Anna xtrat **hames** (5) lampukiet biex tagħmilhom fil-forn. Norbert qalilha li se jgħinha la jasal mill-futbol, fis-_____ (2) jew fit-_____ (3). Fis-sew Norbert jobgħod isajjar għaliex f'sena haraq l-ikel _____ (4) darbiet. Insomma, li kien għalih jixtri _____ (2) pizez u jehles. Imma Anna tippreferi ssajjar ikel bnin u tajjeb għas-saħħa. Wara kollox hajja _____ (1) għandna!

(5 marki)**E. Agħti s-singular tal-kliem li hemm fil-parentesi.****L-ewwel wahda lesta.**

Mark kien qed jahseb x'se jagħti lil ohtu Marta bħala rigal għal għeluq sninha. Tgħid jagħtiha **ktieb** (kotba) jew inkella _____ (flokkiġiet)? Kieku jixtieq jixtrilha mit-tnejn, imma flus ma tantx għandu. Issa jaf! Is-Sibt li ġej jahsel il-_____ (karożzi) ta' missieru u ommu, u wara jiknes il-_____ (btiehi) u l-_____ (gallariji). Jekk ikun għad fadallu hin jahsel ukoll it-_____ (twieqi) t'isfel. U bil-flus li jaqla' jixtrilha ż-żewġ rigali u jibqagħlu biex jixtri rigal għalih ukoll. Jixraq!u!

(5 marki)

F. Ikteb ittra b'Malti tajjeb ta' madwar 30 kelma fuq il-linji li ghandek lizz... nek li jghixu l-Awstralja. Fiha iktbilhom x'ghamilt fl-ahhar karnival.

(6 marki)

Ġ. Aqleb fid-diskors dirett.

L-ewwel wahda lesta.

1. Il-kok talab lill-wejter biex iqassam l-ewwel platt.

Il-kok talab lill-wejter, "Qassam l-ewwel platt."

2. L-ghalliema qaltilna li ghada se nibdew lezzjoni gdida.

3. In-nanna Gerit u n-nannu Ġorg qaluli biex nitfi d-dwal tal-kamra.

(4 marki)

G. Aqleb fid-diskors indirett.

L-ewwel wahda lesta.

1. L-ghalliema qalet lit-tfal, "Igru kemm tifilhu!"

L-ghalliema qalet lit-tfal biex jigru kemm jifilhu.

2. Iz-ziju Salv qal lil huh, "Aħseb sew qabel ma tieħu deċiżjoni."

3. L-iskrivani qal lill-mara, "Jekk trid, nikteb l-ittra jiena."

(4 marki)

Gh. Ikteb komponiment ta' madwar 200 kelma dwar WIEHED minn dan il-kategorija.
Ikteb Malti tajjeb u uza l-paragrafi. Zomm dejjem mas-suggett.
Tista' tuza l-ghajnuniet moghtija.

(25 marks)

1. L-ewwel vjaġġ tiegħi fuq vettura spazjali.

(Irrakkonta x'rajt, kemm domt sejjer u kif qattajt il-hin.)

2. Iz-żiemel ta' Pawlu.

(Iddeskrivi dan iż-żiemel u rrakkonta storja fuqu.)

3. Ghalija u ghal hija ż-żghir dak kien l-iktar lejl tal-biża'!

(Fejn kontu? Kontu waħedkom? X'gara?)

4. Immaġinak qarnita ċkejkna u rajt kelb il-bahar imħabbel f'xibka tas-sajd.

Ikteb djalogu bejnietkom.

(Se tghinu? X'se tghidlu? U jekk jieklok?)

5. Il-bżonn li niekol ikel bnin u li ma jhaxxinx.

(X'inhu l-aħjar ikel? Għandna nieklu b' moderezzjoni u nagħmlu l-eżerċizzju fiżiku?)

- Tmiem il-Karta -